

Princ na valovih pravljice v prvotnem sijaju

AVTORICA: Mojca Zver, Tehniški muzej Slovenije, mojca.zver@tms.si

V zgodnjih dvajsetih letih prejšnjega stoletja se na Dunaju prične serijska proizvodnja radijskih sprejemnikov Hornyphon.

Kljub temu, da podjetje že kmalu prevzame znani proizvajalec zabavne elektronike, je ime Hornyphon v uporabi za radijske sprejemnike v Avstriji še v 60. letih.

Radijski sprejemnik Hornyphon Prinz UKW W 467 A pa ni le tehnični izdelek, ima tudi posebno zgodbo, zaradi katere se je preselil iz Celovca v Avstriji v Bistro, v Tehniški muzej Slovenije. Bil je namreč del zbirke Petra Krisperja, ki se je nahajala v družinski hiši v Celovcu, obsegala pa je več kot 300 modelov radijskih sprejemnikov. Večinoma so to avstrijski ter nemški sprejemniki iz sredine 20. stoletja. Njegov nečak, dedič zbirke, je zaradi družinske navezanosti na Slovenijo in še posebej Bistro, radijske sprejemnike nedavno podaril Tehniškemu muzeju Slovenije.

Radijski sprejemnik sem konservirala – restavriral za razstavo Pravljična tehnika. Njegova zgodba o pridobitvi, ime »Princ« ter povezava s pravljичno tematiko razstave so mi bili posebej navdihujoči.

Zato sem v konservatorsko-restavratorski poseg vključila tudi rekonstrukcijo manjkajoče zlate barve na sprednji strani ohišja, ter ustrezne barvne dopolnitve, saj sem želela »Princu« povrniti njegov sijajen

Med konservatorsko-restavratorskim postopkom

Hornyphon Prinz po posegu (foto Aleksander Šenekar)

izgled, ki ga je imel preden so mu barvo ponekod v predhodnih restavratorskih posegih ogulili proč.

Po razstavljanju in demontaži hrbtne zaščitne plošče sem odstranila nečistoče in neoriginalne potemnele premaze s površin posameznih delov predmeta in notranjosti z mehanskimi in kemijskimi metodami.

Na lesenem ohišju sem večje odrgnine ter

manjkajoče dele zakitala z akrilnim kitom za les, retušo podložila z gvaši, finalizacijo retuše izvedla z akvarelnimi barvami, po celotni površini obnovila razpokano in poškodovano šelak polituro z ustreznim načinom nanosa nove šelak politure in ji tako povrnila vezivnost in estetiko prvotne barvne globine.

Za dosego optimalnega estetskega videza sprednje strani radijskega sprejemnika, sem se odločila za reverzibilno tonsko prilagoditev oz. reintegracijo zlate barve na delu sprednje bakelitne maske z uporabo kovinskega prahu, ustreznih pigmentov in veziva gumiarabike. Predhodno sem razpoko in neenakost nivoja podlage zapolnila z voščenim kitom.

Med konservatorsko-restavratorskim postopkom

Hornyphon Prinz pred posegom

Radijski sprejemnik, ki sem ga konservirala-restavriral, bo od 16. oktobra 2024 do 31. decembra 2025 na pravljичni poti kot del razstave z naslovom Pravljična tehnika. Razstava obiskovalcem predstavlja pravljичne like iz slovenske otroške in mladinske literature, ki so našli svoj dom v muzejskih zbirkah in jim tako nudi priložnosti, da doživijo pravljico skozi tehniko.